

† CASIAN
ARHIEPISCOPUL DUNĂRII DE JOS

ÎNVIEREA DOMNULUI, OSPĂȚUL BUCURIEI FRATERNE

PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI

GALAȚI, 2025

† CASIAN,
*din darul lui Dumnezeu,
Arhiepiscopul Dunării de Jos*

*Preacuvioșilor și preacucernicilor slujitori
ai Sfințelor Altare, fraților și surorilor din sfintele mănăstiri
și preaiubiților credincioși
din de Dumnezeu păzita noastră Arhiepiscopie
har, milă, pace, bucurie, sănătate și ajutor ceresc
de Sfintele Sărbători ale Învierii Domnului,
iar de la smerenia mea arhierească binecuvântare.*

*Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!*

*„Și s-au bucurat ucenicii
văzând pe Domnul...” (Ioan
20, 20)*

Iubiți frați și surori în Domnul,

Ne vedem în chip luminos, iar fețele noastre luminate, în noaptea pascală, strălucesc!

Tocmai am primit Lumina! Ea trăiește în compoziția materială a lumânării, consumă ceea ce este văzut, dar emană dinăuntru ceva nematerial, prin care se împrăștie întunericul și se așează lumina.

Dar de această dată nu primește lumina doar câte o persoană. De obicei, în situațiile normale, pentru mai multe persoane este suficient o singură sursă luminoasă pentru a face o dâră în întuneric, spre orientare, cu scopul de a ajunge acolo unde ne-am dorit.

Acum, lumina pe care am primit-o fiecare, adică noi toți, împreună, deși este materială, are în sine lumina Luminii, care este o Persoană! Este Domnul vieții veșnice, Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Care S-a făcut om „pentru noi, oamenii și pentru a noastră mântuire și S-a răstignit, (...) S-a îngropat și a înviat a treia zi, după Scripturi“¹. Faptul Învierii este „cheia“ înțelesului tainic, dumnezeiesc, iar pentru noi înseamnă învingerea fricii și a iadului, a „întunericului acestui veac“² și proclamarea stăpânirii Luminii, Care este El, Hristos: „Eu sunt Lumina Lumii“³ **Dar El este Lumina Vieții îndreptată și pentru noi de la moarte și întuneric spre viața veșnică și spre Lumină. „Cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi“**⁴ Așadar, trecem tainic de la sensul omenesc, luminarea chipului uman, prin lumina pascale, pe care o ocrotim atent în căușul mâinilor împreunate ca la rugăciune și primim pe Luminătorul și Izbăvitorul de întuneric și de moarte, pe Hristos Domnul înviat din morți. De aceea, din Lumina Învierii Sale și prin Sfânta Lumină adusă de la Sfântul Său Mormânt de la Ierusalim ne împărtășim toți creștinii ortodocși, la Sfintele Paști, din „Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat“⁵.

Iubiților,

Suntem mult mai mulți, azi, împreună, ca să primim, să ne împărtășim real, lăuntric, sufletește, dar și omenește, din Lumina Învierii și a vieții veșnice, tineri și vârstnici, de toate condițiile, cu identitățile și problemele noastre, spre a fi, deși diferiți, uniți

1. Crezul ortodox, art. 3-5.

2. Efeseni 6, 12.

3. Ioan 8, 12.

4. Ioan 11, 25.

5. Crezul ortodox, art. 2.

de Sfintele Paști, și cu dorul de a face un pas *de la cel singur, celălalt, la noi toți*, adică de a face cărare liberă de la suflet, minte și gânduri, uneori prea apăsătoare, către o stare de eliberare mult așteptată, aceea a dragostei sincere, dezinteresate și sănătoase, a regăsirii fratelui creștin și român, în cazul nostru, dar nu numai! Așa apare familia reconciliată, împăcată și pașnică! Doar astfel trece lumina de la chipul ei exterior, luminând către „chipul“ cel lăuntric, „icoana“ adevăratului om și creștin, deoarece la Sfintele Paști noi vedem, simțim și contemplăm cu adevărat o mega-icoană a Bisericii din „mersul“ ei omenesc, spre viețuirea plină de „frumusețea mântuitoare“ eliberată de păcat, ură, răutate, violență, aroganță și patimi. Așa ne dorește, ne cheamă și ne așteaptă Domnul Hristos înviat din morți, spre a ne dărui viața autentică din Viața Lui, care este „viața vieții noastre“ creștinești: solidară, fraternă și iubitoare de aproapele, tot „omul de pretutindenii“! Iată și primul mesaj al Domnului Învierii: „Bucurați-vă!“⁶ și, apoi, „Pace vouă!“⁷.

Efectul acestui mesaj și dar dumnezeiesc pentru noi, oamenii, este plin de tainice trăiri, deci lăuntrice, dar cu efect mare pentru conviețuirea noastră fraternă, ca oameni ai Învierii, cum ne îndeamnă Sfântul Apostol Pavel.

Ce „icoană“ imensă, în cătune, în sate, în comune și în orașe, credincioșii noștri din țară și din diaspora, vedem, Mântuitorule, într-o lume care, în pofida tuturor marilor noastre încercări, prea întunecate, împrăstie atât și spiritual, cât și efectiv, uman, răul, lăsând cale deschisă Luminii! În limba română, cuvântul „lume“, vine de la latinescul „lumen“, care înseamnă lumină. Nu este și aceasta, fraților, o șansă în plus, chiar în graiul nostru, pentru a înțelege mai adânc lumina faptei noastre creștine, spre a face

6. Matei 28, 9.

7. Ioan 20, 19.

loc iubirii și nu urii, împăcării și nu vrajbei, sănătății și nu bolii, milosteniei și nu zgârceniei, patimii ori lăcomiei?

De ce n-am putea deschide și ochiul cel lăuntric, luminat prin credință dreptmăritoare în viața veșnică, spre a vedea luminos, frumos, pașnic și fratern chiar și pe dușmanul nostru? Pe toți ne curăță Domnul în „baia“ aceleiași Lumini purificatoare, vindecătoare, pașnice și solidare, la bine și la greu. „Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi“⁸ nu este o simplă invitație, este o certitudine a iubirii milostive și iertătoare pentru noi toți!

Dar noi primim de Sfintele Paști un dar ceresc atât de folositor tuturor! Este harul Luminii Învierii și, deci, al prezenței reale a Domnului nostru Iisus Hristos în fiecare dintre noi, pentru a începe o viață nouă, înviată și hrănită din iubirea Lui mântuitoare, ca fapt real și nu doar emoțional și pasager.

Iubiți credincioși,

„Veniți“ la Sfintele Paști și vă hrăniți „din ospățul Stăpânului“⁹, cum ne îndeamnă Sfântul Ioan Gură de Aur, din sec. IV, toți cei ce au postit sau n-au postit, cei de aproape sau de departe, căci „darnic este Stăpânul și pe cel dintâi miluiește, și pe ultimul primește“¹⁰. **Nimeni să nu rămână flămând de lumina credinței, a iubirii fraterne și a conviețuirii pașnice, „ca fii ai luminii“!**

8. Matei 11, 28.

9. „Din ospățul Stăpânului și din masa cea nemuritoare, veniți credincioșilor la loc înalt, cu gânduri înalte să ne îndulcim, pe Cuvântul cel Preaînalt din cuvântul Lui cunoscându-L, pe Cruce Îl slăvim“, *Axion* în Joia Mare, în: *Triod*, ed. E.I.B.M.O., București, 2010, p. 590.

10. SF. IOAN GURĂ DE AUR, „Cuvânt de învățătură“, în: *Slujba Învierii*, ed. I.B.M.O., București, 2010, pp. 57-59.

Dar, poate mai pe înțelesul nostru în contemporaneitate, ne-ar folosi la toți, fără deosebire, percepția corectă a Învierii ca dar al Harului lui Dumnezeu, spre învierea reală, creștinească, a vieții și nu numai, ca o îmbunătățire a stării ei materiale, adică mai mult, mai bun și mai îmbelșugat pe masă, în casă, în stațiune și în lume.

Ce primim în noi? Ce rămâne în noi după ce, la câteva minute, ne grăbim fără lumină în suflet spre ritmul normal al propriei vieți? Doar o candelă bine întreținută cu uleiul faptelor iubirii dezinteresate ne ajută să ne luminăm, cu Hristos Domnul în Biserica Sa, cu prezența apostolilor, preoții noștri, la sate și orașe, în văpaia dărnicii filantropice a bunilor noștri „făclieri ai iubirii“, adică dumneavoastră, iubiți credincioși! Așa vom rămâne în Lumină!

Dar pentru aceasta, harul Învierii trebuie primit de la Izvorul cu apă limpede, bună și sănătoasă! **Ne cheamă Hristos Domnul să ne adăpăm din „Izvoarele Harului“, pe care le-am gustat încă de la Botez, care în primele secole se săvârșea, din acest înțeles, la Sfintele Paști! Creștinii harului sunt și oamenii Luminii!**

„Cel ce se împărtășește din energia divină a Harului devine el însuși lumină: este unit cu lumina și, cu lumina, vede în plină cunoștință tot ceea ce rămâne ascuns celor ce n-au acest har; depășește, astfel, nu numai simțurile corporale, ci și tot ce poate fi cunoscut cu mintea..., fiindcă cei curați cu inima văd pe Dumnezeu... Care, fiind lumină, locuiește în ei și Se descoperă celor ce-L iubesc, preaiubiți ai Lui“¹¹.

În „imperiu“ viețuirii singulare, suntem ispitiți să cădem în izolare de Dumnezeu și de aproapele și, astfel, se stinge făclia pascală, care are menirea să ne treacă de pe pragul egoismului

11. SF. GRIGORIE PALAMA, *Omilie la intrarea în Biserică*, apud. Vladimir LOSSKY, *Vederea lui Dumnezeu*, Ed. Deisis, Sibiu, 1995, p. 147.

spre treapta fericirii de a îmbrățișa pe fratele-om răstignit în el însuși, dar chemat de Hristos de pe Cruce la Înviere și cu ajutorul nostru comunitar. Și acest pas se cheamă *învierea*, în sensul cel mai curat, folositor și demn! **„Credeți în Lumină și veți vedea din ce în ce mai clar! Totul se va lumina progresiv și veți deveni fii ai Luminii“**¹².

Cu aceste luminoase gânduri și înțelesuri duhovnicești și filantropice trecute de la porunca Domnului, la Sfintele Paști, în noi, pentru a ne lumina viața, începem pe o nouă treaptă, la bucuria faptei milostive, care poate lumina și sufletește, dar și efectiv, pe cei mai neputincioși, mai săraci ori mai încercați în suferințe dintre noi. Vă mulțumesc, din inimă, luminos și fratern, astăzi, tuturor celor ce, de aproape și de departe, ați adus ulei bun în „candela“ vieții sinistraților din Câmpia Covurlului, prin ajutoarele ce le-au fost oferite. De Sfintele Paști, sunt și dânsii la Sfânta Liturghie pascală, împreună cu bunii și jertfelnicii lor preoți, dar și acasă, cu darul milostivilor donatori, dumneavoastră, la masa pascală, așa cum este ca un dar și cu noi în gând.

„Cu sinistrații, din ospățul Stăpânului, la masa iubirii milostive și izvorâtoare de speranță“ reprezintă cea mai autentică împlinire a chemării Mântuitorului înviat din morți: „Să vă iubiți unul pe altul. Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul“¹³; „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, așa încât să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri“¹⁴.

Să ne bucure, așadar, Domnul pe toți, slujitori și credincioși, de Sfintele Paști cu sănătate, pace și armonie, cu frățietate și nu-

12. A.P. HEILLY, *Visage de l'homme, Visage de Dieu*, Ed. Cerf, Paris, 1971, p. 144.

13. Ioan 13, 34.

14. Matei 5, 16.

mai bucurie pretutindeni, de la suflet la suflet, de la om la om și toți, împreună, „să ne îmbrățișăm, să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi și așa să cântăm“¹⁵:

Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!

Cu doriri de alese bucurii pascale,
al dragostei dumneavoastră pururea rugător
și de tot binele voitor,

† Casian
Arhiepiscopul Dunării de Jos

15. *Slava...* la Stihirile Paștilor (Slujba din noaptea Sf. Paști), în: *Slujba Învierii și Carte de Tedeum*, E.I.B.M.O., București, 2010, p. 57.